

Rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 07.05.1997, sp. zn. 4 To 206/97, ECLI:CZ:KSOS:1997:4.TO.206.1997.1

Číslo: 9/1999

Právní věta: K rozlišení zákonných znaků trestného činu podílnictví podle § 251 odst. 1 tr. zák. a trestného činu zatajení věci podle § 254 odst. 1 tr. zák. Jestliže obviněný převezme od osoby mladší patnácti let cizí věc nikoli nepatrné hodnoty, kterou si tato osoba přisvojila jednáním jinak trestným, např. podle § 247 odst. 1 tr. zák. o trestném činu krádeže, a je si přitom těchto okolností vědom, nedopouští se trestného činu podílnictví podle § 251 tr. zák., neboť nejde o věc, která byla získána trestným činem spáchaným jinou osobou, ale trestného činu zatajení věci podle § 254 odst. 1 tr. zák.*).

Soud: Krajský soud v Ostravě

Datum rozhodnutí: 07.05.1997

Spisová značka: 4 To 206/97

Číslo rozhodnutí: 9

Číslo sešitu: 2

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Podílnictví, Zatajení věci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 251 odst. 1 140/1961 Sb. § 254 odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Krajský soud v Ostravě zrušil k odvolání okresního státního zástupce v Karviné rozsudek Okresního soudu v Karviné ze dne 17. 2. 1997 sp. zn. 8 T 68/96 ve výroku o vině obžalovaného trestným činem podílnictví podle § 251 odst. 1 tr. zák., uznal jej vinným trestným činem zatajení věci podle § 254 odst. 1 tr. zák. a odsoudil jej k úhrnnému trestu odnětí svobody. Dále krajský soud rozhodl i o náhradě škody.

Z odůvodnění:

Napadeným rozsudkem Okresního soudu v Karviné ze dne 17. 2. 1997 sp. zn. 8 T 68/96 byl obžalovaný mladistvý K. K. uznán vinným trestným činem krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák. a trestným činem podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. Za tuto trestnou činnost mu byl uložen podle § 251 odst. 1 tr. zák., za použití § 79 odst. 1 a § 35 odst. 1 tr. zák., úhrnný trest odnětí svobody v trvání devíti měsíců. Podle § 58 odst. 1 a § 82 odst. 1 tr. zák. byl výkon tohoto trestu podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou let. Podle § 229 odst. 1 tr. ř. byly poškozené organizace České dráhy Olomouc a Městský úřad Bohumín odkázány s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních. Trestného činu podílnictví podle § 251 odst. 1 tr. zák. se měl

obžalovaný dopustit tím, že dne 18. 3. 1996 v odpoledních hodinách v Karviné převzal od nezletilé osoby přenosné sluchátko bezdrátového telefonního přístroje značky SONY v hodnotě 2500 Kč, přestože věděl, že nezletilý sluchátko odcizil majiteli L. P.

Proti zmíněnému rozsudku podal v zákonné lhůtě odvolání okresní státní zástupce v Karviné. Svě odvolání zaměřil do výroku o vině týkajícího se trestného činu podílnictví. Namítl, že došlo k porušení ustanovení trestního zákona, neboť mladistvý obžalovaný K. K. nemohl svým jednáním naplnit skutkovou podstatu trestného činu podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák., protože přenosné sluchátko k bezdrátovému telefonnímu přístroji odcizil nezletilý P. T. V době spáchání trestné činnosti byl nezletilý P. T. ve smyslu ustanovení § 11 tr. zák. osobou, která nedovršila 15 let svého věku, a tedy osobou trestně neodpovědnou. Jednání mladistvého obžalovaného je proto nutno právně kvalifikovat jako trestný čin zatajení věci podle § 254 odst. 1 tr. zák. Okresní státní zástupce se z těchto důvodů domáhal zrušení napadeného rozsudku soudu prvního stupně ve výroku o vině v uvedené části s tím, aby mladistvý obžalovaný K. K. byl znovu uznán vinným v souladu se zákonem.

Krajský soud v Ostravě podle § 254 odst. 1 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost všech výroků napadeného rozsudku a řízení předcházející jeho vydání, přičemž dospěl k závěru, že odvolání bylo podáno důvodně.

Skutková zjištění soudu prvního stupně bylo třeba považovat za úplná a správná, umožňující bez důvodných pochybností v souladu s ustanovením § 2 odst. 5 tr. ř. o vině mladistvého obžalovaného rozhodnout. Okresní soud také skutková zjištění správně vyhodnotil a v odůvodnění napadeného rozsudku stručně vyložil, které skutečnosti vzal za prokázané, o které důkazy svá skutková zjištění opřel a jakými úvahami se řídil při hodnocení provedených důkazů.

Ve vztahu k trestnému činu krádeže nestojí doznání obžalovaného mladistvého K. K. osamoceno, nýbrž je v souladu s dalšími provedenými důkazy. Svědek, nezletilý P. T., popsal shodně s mladistvým K. K. vniknutí do objektu mateřské školy, jakož i rozsah a specifikaci odcizených věcí. Doznání obou pak souhlasí s výpověďmi svědkyň M. K. a E. K., které se vyjádřily jak ke způsobu vniknutí do mateřské školy, tak i k odcizeným předmětům a výši finanční hotovosti. Toto protiprávní jednání mladistvého obžalovaného bylo správně kvalifikováno jako trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 písm. b) tr. zák., neboť si přisvojil cizí věc tím, že se jí zmocnil, a čin spáchal vloupáním.

Pokud se jedná o skutek uvedený v rozsudku jako trestný čin podílnictví, pak v daném případě mladistvý K. K. v přípravném řízení doznal dispozici s uvedeným sluchátkem, popřel však při výslechu dne 26. 4. 1996, že věděl o jeho původu, tedy že pochází z trestné činnosti. U hlavního líčení pak změnil svoji výpověď a uvedl, že byl nezletilým P. T. informován v tom smyslu, že telefon byl odcizen. Kromě doznání je mladistvý obžalovaný opětovně usvědčován výpovědí nezletilého P. T., který popsal okolnosti, za jakých se sluchátko zmocnil, včetně toho, že o původu věci informoval mladistvého obžalovaného dříve, než mu sluchátko předal. Hodnota přenosného sluchátka byla zjištěna znaleckým posudkem znalce JUDr. J. D. z oboru ekonomiky, odvětví ceny a odhady.

V daném případě však okresní soud pochybil a porušil tak zákon, když protiprávní jednání obžalovaného mladistvého K. K. právně kvalifikoval jako trestný čin podílnictví podle § 251 odst. 1 písm. a) tr. zák. Provedenými důkazy bylo jednoznačně prokázáno, že přenosné sluchátko bezdrátového telefonního přístroje v hodnotě 2500 Kč převzal mladistvý obžalovaný od nezletilé osoby, která k 18. 3. 1996 nedovršila věk 15 let. Ze strany nezletilého P. T. tedy nemohlo dojít k naplnění skutkové podstaty trestného činu krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. Podle § 11 tr. zák. není trestně odpovědný ten, kdo v době spáchání činu nedovršil patnáctý rok svého věku. V daném případě tedy nedošlo k naplnění jednoho ze čtyř formálních znaků skutkové podstaty trestného činu, a to subjektu. V daném případě byl splněn materiální znak, tedy požadovaný stupeň společenské nebezpečnosti protiprávního jednání, ale z hlediska formálních znaků došlo k naplnění skutkové

podstaty trestného činu pouze ve třech znacích, a to objektu, objektivní stránky a subjektivní stránky.**)

Krajský soud se tedy nově zabýval otázkou právní kvalifikace protiprávního jednání mladistvého obžalovaného a dospěl k závěru, že při zachování totožnosti skutku K. K. svým protiprávním jednáním naplnil ve všech zákonných znacích skutkovou podstatu trestného činu zatajení věci podle § 254 odst. 1 tr. zák., neboť si přisvojil cizí věc nikoli nepatrné hodnoty, která se dostala do jeho moci jinak bez přivolení osoby oprávněné. V daném případě tedy došlo k naplnění skutkové podstaty trestného činu ve všech zákonných znacích, když mladistvý obžalovaný převzal od nezletilého P. T. bez přivolení majitele L. P. jeho přenosné sluchátko bezdrátového telefonního přístroje zn. SONY v ceně 2500 Kč, tedy v hodnotě vyšší, nežli nepatrné.

Dále krajský soud odůvodnil své rozhodnutí, pokud jde o výroky o trestu a náhradě škody.

Poznámky pod čarou:

*) Poznámka redakce: Uvedená právní věta se netýká případu, kdy by osoba mladší patnácti let jednala způsobem uvedeným v § 247 odst. 1 tr. zák. na návod jiné, trestně odpovědné osoby. V takovém případě by šlo o trestný čin krádeže podle § 247 odst. 1 tr. zák. spáchaný navádějící osobou jako tzv. nepřímým pachatelem. Takovým nepřímým pachatelem krádeže by mohl být i ten, kdo přisvojenou věc převzal od osoby mladší patnácti let, pokud by to byl on, kdo ji předtím k činu navedl.

***) Poznámka redakce: Podle převládajícího názoru teorie stanovený věk (§ 11 tr. zák.) a přičetnost (§ 12 tr. zák.) jsou formálními znaky trestného činu, ale nejsou součástí skutkové podstaty (srov. např. Novotný O. a kol.: Trestní právo hmotné I. obecná část, CODEX Bohemia, Praha 1997, str. 51). Pro vyslovený právní názor o tom, že se nezletilý nemůže dopustit trestného činu, byť by šlo o jednání jinak trestné, nemá však tato nepřesnost význam.